

Född 29 mars 1943 i Göteborg. Gift, två barn, sex barnbarn. Bor i Solna.

Jag är professor emeritus i kulturgeografi vid Centre for Baltic and East European Studies (CBEES), Södertörns högskola. e-mail: thomas.lunden@sh.se.

Redan under ungdomen var jag fascinerad av periferier och gränser. Genom läsning, frimärkssamlande och kortvågsslyssning kunde jag i tanken förflytta mig till Europas avkrokar; Baskien, Friesland och Wales, men även Georgien, Litauen och Karelen, som på den tiden var närmast ouppnåeliga i den verkliga världen. Det var nog två aspekter som fängade mitt intresse: Språkliga och etniska minoriteter samt gränser av olika slag, särskilt mellan stater. Inom statsterritoriet definieras vi som medborgare (eller inte!) och indoktrineras i statens språk, geografi och historia. I rikets periferier bor ofta människor med ett annat förhållande till "nationen" än de som bor i huvudstaden. De kanske talar grannlandets språk, eller ett språk som är i minoritet på båda sidor gränsen. Eller också talar man samma dialekt, som klassas som olika språk beroende på vem som bestämmer.

Mitt första akademiska projekt gällde en öppen och fridfull gräns, den mellan Sverige och Norge. Hur påverkas gränsborna av närheten till en annan stat, visserligen ganska lika, men med mycket annorlunda erfarenheter? Det blev min doktorsavhandling, men samtidigt intresserade jag mig för ett annat, och språkpolitiskt mera laddat område, finsk-svenska Tornedalen. Under skol- och universitetstiden kunde jag även undersöka de frisiska områdena i Tyskland och Nederländerna samt Wales, som jag bland annat berättade om i ett antal radioprogram.

I boken *Språkens landskap i Europa*, som kom 1993, förenade jag geografens syn på utbredningar i rummet med den lingvistiska kartan över Europa. Vad som är ett språk överlämnar jag till lingvisterna att diskutera, men det finns en språkens geopolitik, som har karakteriserats med uttrycket "ett språk är en dialekt med en armé och en flotta". Idag är militärmakten ersatt med en stark lobbyorganisation.

I mitt föredrag skall jag ta er till olika delar av Europa där språket inte är en självklarhet, ibland en stridsfråga i allvarlig bemärkelse, ibland ett fossilt språklandskap där endast gravvårdarna berättar om två generationers bortval av modersmålet.

Utöver mina språk- och gränsstudier har jag under de senaste åren varit inblandad i två projekt, ett som undersöker ett polsk-tyskt gränsområde - Pommern - med avseende på befolkningens rörelser, kontakter och attityder i ett tidsrumsperspektiv, samt ett som studerar statens, det lokala samhällets och gränslägets roll för hur religion och närliggande ämnen undervisas i ett antal gränsorter runt Östersjön och i Nordkalotten.

Mina publikationer: *Språkens landskap i Europa* (1993), *Om staden – en Stockholmsgeografi* (1999), *Makten över marken* (1997), *Över gränsen* (2002), *Pommern - ett gränsfall i tid och rum* (2016), Jag är delförfattare till *Språk och skrift i Europa* (2004/6) och *Rudolf Kjellén - Geopolitiken och konservatismen* (2014).